

Angående: Medlemsförslag A1383/välfärd om bekämpande av fågelinfluensa samt nordisk vaccinproduktion.

Till Nordiska Rådets svenska delegation

Remissvar:

Riksförbundet Hälsofrämjandet RHF och Svenska Vegetariska Föreningen SVF engagerade sig tidigt i frågan om skötsel av djuren på våra gårdar. Vi har uttalat oss starkt emot djurfabriker avseende fågel, nötkreatur och grisar. De orimliga levnadsförhållanden som djuren utsattes för och delvis fortfarande utsätts för är helt oacceptabla. I Sverige har det skett en successiv förbättring även om det finns en hel del att göra ytterligare. Det är ju inte enbart en viktig djuretisk fråga utan även en konsumentfråga avseende kvaliteten på vår mat.

Sverige är med i Nordiska Rådet, EU och i olika samfund internationellt, samtidigt som vi importerar mat från länder runt om i världen. Samma etiska krav skall då ställas på andra länders djurskötsel och livsmedelskvaliteten skall vara i linje med våra krav i Sverige och Norden.

Tack vare de åtgärder vi vidtagit i vårt land så har förmodligen djurhälsan förbättrats och vi har sluppit en del av de sjukdomar som drabbat djur i andra länder.

SVF:s Aktuellt kunde den 16 augusti rapportera att svenska kycklingars resistens mot antibiotikan vancomycin ökat anmärkningsvärt på fyra år. 2000 var bara en procent av kycklingarna resistent (antibiotika biter inte vid sjukdom) enligt Statens veterinärmedicinska anstalts undersökningar. Fyra år senare var 26 procent av kycklingarna resistent.

När man nu ser bilder från "ägg- och kycklingfabrikerna" i de länder som hårt drabbats av fågelinfluensan så förvånas man inte över att dessa djur blir sjuka. Det är en helt orimlig livsmiljö som dessa djur lever i - det är etiskt oacceptabelt. Att sedan se hur man behandlar dessa djur nu när de skall avlivas för att undvika fågelinfluensan är en chock. De packas levande i säckar och grävs ner. Även om människorna handlar i panik så är det ju människan som har förorsakat sjukdomarna hos djuren genom att skapa dåliga levnadsförhållanden för dem.

Riksförbundet Hälsofrämjandet RHF ställer sig mot bakgrund av den uppkomna situationen bakom Nordiska Rådets förslag enligt remissen. RHF förslår att man samtidigt markerar att fågelinfluensans ursprung inte är förorsakad av fåglarna. Detta är helt i linje med galna kosjukan där kadavermjölet framtaget av människan var orsaken till sjukdomens utbrott.

Att fåglar drabbas av influensasjukdomen beror på att fåglarnas miljö och livsbetingelser är så dåliga att immunförsvaret hos dem sjunker katastrofalt och grundorsaken till sjukdomen bland annat beror på dessa faktorer. En bättre behandling av tamfåglarna skulle förmodligen reducerat risken för sjukdomsutbrott. Ja, kanske till och med eliminerat sjukdom bland tamfåglarna.

Livsmiljön hos djuren är lika viktig som livsmiljön hos människorna för att undvika sjukdom och ohälsa enligt RHF:s erfarenhet.

Under de 65 år som vi arbetat med hälso- och miljöfrågor har det visat sig att både människor och djur haft stora möjligheter att undvika ohälsa genom att man höjt immunförsvaret med hjälp av förebyggande insatser och egenvård. Denna erfarenhet finns även inom hälso- och sjukvården, även om den kommit i bakgrunden idag då sjukdomsbehandling genom medicinering blivit alltmer dominerande. Många sjukdomar eliminerades eller reducerades då människorna fick bättre bostäder och bättre levnadsförhållanden, t.ex. TBC.

Riksförbundet Hälsofrämjandet vill med detta remissvar markera vikten av de insatser som Nordiska Rådet föreslagit i remissen och dessutom föreslå att Nordiska Rådet markerar vikten av och arbetar för

att tamfåglarna dels ges en god livsmiljö och dels vid utfodring den närande kost som erfordras för att höja deras motståndskraft mot influensa och andra sjukdomar runt om i världen. På sikt kan man då reducera eller eliminera risker för t.ex. fågelinfluensans och andra sjukdomars uppkomst och spridning.

att människorna ges kunskap och förutsättningar att utveckla ett immunförsvaret och större motståndskraft mot denna och andra typer av sjukdomar. Kraftfulla insatser behövs bland Asiens fattiga befolkningsgrupper och i U-länderna i stort i första hand, men även i övriga världen behöver denna medvetenhet byggas upp för att på sikt undvika utbrott av olika infektionssjukdomar. Livsmiljön och levnadssättet är av allt större betydelse när det gäller arbete med ohälsa i världen.

Det förebyggande arbetet måste få ett större utrymme i folkhälsoarbetet som ett viktigt komplement till botande och medicinering.

Nordiska Rådet bör internationellt följa upp de i remissen föreslagna åtgärderna och ta initiativ inom de områden vi pekat på ovan för att både förebygga och förhindra fågelinfluensan att uppkomma och sprida sig.

Stockholm 2006-04-26

Riksförbundet Hälsofrämjandet & Svenska Vegetariska Föreningen

Kurt Svedros
Förbundsordförande RHF